

- б) відмінність процесу сприйняття та запам'ятовування інформації від традиційного;
- 7) створення сприятливих умов для плагіату.

Висновки. Основним принципом електронного видавництва є поєднання видавничих традицій та новітніх технологій, що забезпечить зростання читацької аудиторії та обсягів продажу видань. Впровадження електронних видань у видавництвах ВНЗ має відбуватися поетапно.

Література.

1. Полянський П. Про переваги і вразливі місця електронних підручників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/school_today/16840/. 2. Роль електронних книг в освітньому просторі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ebook-ua.org/taxonomy/term/537/0>.

УДК 655:004:378

Павло Жежнич, Марія Гірняк

Національний університет «Львівська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

© Павло Жежнич, Марія Гірняк, 2012

У роботі наведено основні характеристики та кроки при формуванні електронної енциклопедії навчального закладу та її якісного функціонування. Проаналізовано доцільність екстракції знань з відкритих текстів для інформаційного наповнення та оцінювання якості енциклопедії.

Ключові слова: електронна енциклопедія, інформаційне наповнення, якість, екстракція знань, відкриті тексти.

This paper dwells on the characteristic features and main steps in the formation of the university electronic encyclopedia and its qualitative performance. It is made up the analysis on the expediency of knowledge extraction from open texts for the content and encyclopedia quality evaluation.

Keywords: electronic encyclopedia, content, quality, knowledge extraction, open texts.

Вступ. Упродовж останніх десятиліть спостерігається значний розвиток інформаційно-комунікативних технологій, що знаходить своє відображення у середовищі вищих навчальних закладів. Свідченням цього є створення освітніх порталів, тренажерів, впровадження дистанційного навчання, проведення онлайн-семінарів, комп'ютерного тестування та розроблення електронних

енциклопедій вищих навчальних закладів. Що ж стосується енциклопедії навчального закладу, то це – освітній ресурс, що інформує зацікавлених осіб (абітурієнтів, батьків, викладачів, студентів тощо) про освітні послуги, наукові надбання, дослідження, події, міжнародну співпрацю. Енциклопедія такого роду сприятиме підвищенню іміджу науково-дослідного закладу, служитиме своєрідною візитівкою [2].

Електронна енциклопедія ВНЗ. Електронні енциклопедії відзначаються науково-вивіреною інформацією із достовірних джерел із бібліографічними відсиланнями до оригіналу. Для кращого візуального сприйняття та засвоєння інформації слід поєднувати подання матеріалу у вигляді діаграм, графіків, зображень, аудіо- та відеоінформації – застосування високоякісного ілюстративного матеріалу. Для енциклопедії ВНЗ такий спектр контенту неабиякий важливий, оскільки свідчитиме про його авторитет.

Так, розробка електронної енциклопедії вищого навчального закладу передбачає виконання послідовності наступних етапів:

- вирішення питань загального характеру: докладний та вичерпний аналіз енциклопедії, що супроводжується розробкою інформаційної моделі словника та статей електронної енциклопедії; формулювання тематичних розділів енциклопедії (класифікаторів);

- дослідження процесів автоматизованого характеру – інформаційного наповнення електронних енциклопедій за допомогою екстракції знань з відкритих текстів та розробка алгоритму екстракції знань, що забезпечує швидший режим трудомісткого процесу наповнення; екстракція знань уможливорює порівняння, аналіз та синтез різномірної інформації, що міститься у відкритих текстах, доступних широкому загалу та призначені для зберігання, передачі та перетворення [1];

- розробка зручного інтерфейсу електронної енциклопедії із грамотною навігацією (за певною тематичною добіркою з ігноруванням реєстру літер);

- дослідження параметрів визначення якості електронної енциклопедії, яка визначатиметься за 2 критеріями: якістю програмного продукту енциклопедії (еволюція підходів до оцінювання якості програмного забезпечення: модель якості програмного продукту за Макколом (1977), за Боемом (1978), модель FURPS (1987), модель якості за міжнародними стандартами ISO/IEC 9126 (1991, 2001-2004) та ISO/IEC 14598 (2000), модель якості за Дромі (1996)) та якістю її інформаційного наповнення (проста модель, базова модель, модель експертної оцінки та модель ймовірності перегляду – здебільшого для оцінювання якості енциклопедій на основі Вікі-технологій) [3];

- побудова архітектури системи електронної енциклопедії вищого навчального закладу, враховуючи потреби та зацікавлення користувачів усіх вікових категорій та сфер діяльності;

- розміщення електронної енциклопедії навчального закладу у мережі Інтернет, підтримка та розвиток за допомогою постійного редагування та оновлення задля повноти та актуальності інформаційного наповнення.

У цілому ж інформаційне наповнення електронної енциклопедії вищого навчального закладу має містити логічний, послідовний, взаємозалежний виклад матеріалу із довідковим характером з науково-вивірених джерел. Щодо рубрикаторів, то для найповнішого видання енциклопедії ВНЗ слід розглянути наступні: історія та сучасність; повсякденне життя закладу; людський ресурс; види діяльності (наукові напрями); будівлі закладу; публікації про установу (газетні та інтернет-публікації) та інші.

Висновки. Таким чином, формування електронної енциклопедії ВНЗ відіграватиме неабияку роль серед зацікавленого кола користувачів та сприятиме можливості потрапити у національні та глобальні рейтинги ВНЗ завдяки інтернет-присутності. Подальшого вивчення потребують питання розробки методу підвищення якості електронної енциклопедії та автоматизації процесу наповнення електронної енциклопедії на основі екстракції знань з відкритих текстів.

Література

1. Жежнич П. Формування електронної енциклопедії за допомогою екстракції знань з відкритих текстів/ Павло Жежнич, Марія Гірняк // Інформація, комунікація, суспільство: матеріали I Міжнародної наукової конференції ІКС-2012 . – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – С. 32-33. 2. Осадчий В.В. Передумови та технології створення освітніх Інтернет-ресурсів / В.В.Осадчий // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків: Українська інженерно-педагогічна академія, 2009. – №22-23. – С.162-170. 3. Meiqun Hu *Measuring article quality in Wikipedia: models and evaluation* / Meiqun Hu, Ee-Peng Lim, Aixin Sun, Hadu W.Lauw, Ba-Quy Vuong // *Proceedings of the sixteenth ACM conference on Conference on information and knowledge management*. – New York, 2007. – P.243-252.